

OBECNÉ ZVESTI

Noviny obyvateľov, návštevníkov a priateľov Strelník

Číslo: druhé

Ročník: II.

MAREC 2004

Vážení občania, čitatelia Obecných zvestí!

*V našej škole slabne
detský džavot. Nie je to
tým, žeby deti neboli také
šantivé ako v minulosti. Je
ich jednoducho menej.
Náklady na prevádzku
základnej a materskej
školy (i na školskú
kuchyňu) sú privysoké.
A navyše – platí ich obec.
Rozpočet nestačí. Školu
však nechce nikto zatvoriť.*

*Je celkom nová,
v krásnom prostredí,
s kvalifikovaným
personálom. Ako
zaujímavé riešenie, ktoré
by obstálo aj ekonomicky,
sa javí využitie spodnej
časti školskej budovy na
Zariadenie opatrovateľskej
starostlivosti. Starších
občanov, ktorí by toto
zariadenie využívali je
dosť. Navyše, „uživila“ by
sa i školská kuchyňa
a prácu by možno našli
i ďalší naši občania. Ani
toto riešenie však nie je
jednoduché. Projektová
dokumentácia a aj
stavebné úpravy nie sú
lacnou záležitosťou.
Napriek tomu – ideme do
toho. Preto, aby naši
seniori mali zabezpečenú
sociálnu a zdravotnú
starostlivosť, aby
kuchárky v škole mohli
naďalej dobre vyvárať,
učiteľky učiť, a aby
v našej škole nezavládlo
ticho.*

Miroslav Debnár

V ďalšom čísle Obecných zvestí by som Vás, ako starostka, chcela oboznámiť so Všeobecne záväzným nariadením č. 4/03, ktorým Obecné zastupiteľstvo upravilo podmienky o nakladaní s komunálnymi odpadmi a drobnými stavebnými odpadmi na území obce. Toto uznesenie bolo vypracované v zmysle zákona NR SR č. 223/01 Zb. a je záväzná pre všetkých občanov s trvalým i prechodným pobytom v našej obci.

S obsahom spomínaného VZN sme občanov oboznámili na verejnom zasadnutí Obecného zastupiteľstva koncom minulého roka. Zároveň si ho mohli občania prečítať na úradnej tabuli, podrobnosti sme zverejnili aj prostredníctvom obecného rozhlasu. Teraz využívame stránky Obecných zvestí. Jednoducho, chceme využiť všetky informačné prostriedky. A to najmä preto, aby sme prezentovali možnosti, ako čo najlepšie s odpadom hospodáriť.

V minulom roku bol poplatok za odpad na občana 150 korún. Každý piaty člen domácnosti mal 50-percentnú zľavu (teda 75 korún). Podnikateľ zaplatil za každú kuka nádobu 1500 Sk. Do obecného rozpočtu sme takto vybrali 126 806 Sk. Spoločnosti Profax Nemecká sme za odvoz zaplatili 86 843 Sk. Za jednu nádobu na odpad sme teda zaplatili 24,50 Sk a za uskladnenie na skládke v Brezne 84 746 Sk. K tomu treba prirátať zákonný poplatok 1 698 Sk. Keď to všetko spočítame, obec za odvoz, likvidáciu a uskladnenie odpadu vlani zaplatila 173 287 Sk. Rozdiel 46 481 korún sme museli doplatiť z obecného rozpočtu.

Nemusím Vám vysvetľovať, že obce sú dnes v zložitej finančnej situácii. Musia sa starať o kompetencie, ktoré mal dosiaľ v rukách štát, ide najmä o materské a základné školstvo. Pritom peniaze, ktoré získame zo štátneho rozpočtu, i výberom daní zďaleka nepostačujú.

Aj preto je pre obecný rozpočet veľkou záťažou, ak sme zistili, že za vývoz každej nádoby na odpad s uložením, obec zaplatila 58 Sk (v tom nie je zarátaný poplatok za tri vývozy triedeného odpadu, teda plastov, skla a textilu. Za každého občana, či už druhotné suroviny vyložil alebo nie, zaplatila obec 3,50 Sk, spolu viac ako 17 tisíc korún.). Obecné zastupiteľstvo preto rozhodlo, že aj za rok 2003 sa bude doplácať aspoň symbolická suma 30 korún za jednu nádobu od tých, ktorí vyložili oveľa viac „kandlí“, než za koľko zaplatili. Aj na základe toho poverená pracovníčka každé dva týždne zapisuje domácnosti, ktoré kedy a koľko nádob vyložili. To sa však niektorým nepáči. *(pokračovanie na strane 2)*

(pokr. zo strany 1) Nemyslíte si však, že je nespravodlivé, ak osamelo žijúca osoba zaplatí 150 Sk a dá si vyviezť aj 14 nádob???. V súčasnosti, kedy inkasujeme miestne dane a poplatky sa niektorí občania vyhovávajú, že toľko nádob nevyložili.

Aj touto cestou Vás chcem preto požiadať:

- aby ste na odvoz vykladali iba plné nádoby (aby nebolo odpadu len trochu na dne, obci to totiž započítajú akoby bola nádoba plná)
- aby ste si zapisovali dátum, kedy a koľko „kandlí“ na odvoz ste vyložili. Neskôr to porovnáme s údajmi, ktoré má obec.
- Najneskôr do prvého apríla viditeľne označte na nádobe číslo domu Vašej domácnosti, ak ste tak dosiaľ ešte nespravili.
- Pokiaľ nemáte plnú „kandlu“, nenechávajte ju na verejnom priestranstve. Odložte ju za plot, či bránu. Obci i Vám sa tak zbytočne nezvýšia náklady na vývoz a uloženie domového odpadu. Spoločne tak dosiahneme to, že budeme platiť len za skutočne plné nádoby!

Zároveň Vás chcem upozorniť na to, že sa pre tento rok zvýšil poplatok za domový odpad na 180 Sk na občana (aj tu platí 50 % zľava pre piateho člena domácnosti, teda 90 Sk). Neplatíte však viac. Pretože o čo zaplatíte viac za odpad, o to zaplatíte menej za daň z nehnuteľností. Spôsobil to nový zákon, čím je daň z nehnuteľností podstatne nižšia, ako v minulých rokoch.

A ešte jedno upozornenie. V apríli budeme znovu zbierať triedený odpad: plasty, sklo, papier a textil. Zatiaľ ho uskladnite vo vlastných vreciach. Kovový šrot vyveďte na skládku Vyše dediny. Ak nemáte vlastný odvoz, pripravte ho tak, aby ho mohli pracovníci Zberných surovín odviezť.

Záverom mi dovoľte prezentovať moje želanie: aby sme s odpadom nakladali rozumne a hospodárne, aby sme zároveň šetrili životné prostredie i naše peňaženky!

Emília Čiefová, starostka obce

Voľba prezidenta a referendum

Prvé kolo prezidentských volieb sa bude konať v sobotu 3. apríla 2004 od 7:00 hod. a potrvá do 22:00 hod., kedy sa zavrú všetky volebné miestnosti. V rovnakom čase môžete hlasovať aj v referende. Ak by prezident nebol zvolený v prvom kole, druhé sa uskutoční o dva týždne, v sobotu 17. apríla 2004 v rovnakých hodinách. V referende o skrátení volebného obdobia NR SR budú voliči odpovedať na otázku: "Ste za to, aby poslanci NR SR prijali ústavný zákon o skrátení III. volebného obdobia NR SR tak, aby sa voľby do NR SR konali v roku 2004?"

Čo má volič robiť vo volebnej miestnosti?

- a) Preukáže svoju totožnosť a po zázname do zoznamu oprávnených voličov dostane prázdnu obálku a hlasovací lístok (ak sa volič dostavil s voličským preukazom, volebná komisia ho zapíše do zoznamu oprávnených voličov a nechá si jeho voličský preukaz, ktorý pripojí k zoznamu voličov),
- b) Zoberie lístok a obálku a odoberie sa za „plentu“ (priestor na úpravu hlasovacieho lístku), ktorá je voľná,
- c) Na hlasovacom lístku označí jedného kandidáta, pre ktorého hlasuje. Označenie sa vykoná tak, že pri vybranom kandidátovi urobí značku „X“ v rámečku umiestnenom pred priezviskom kandidáta. Podobné je hlasovanie v referende. Pri iných úpravách hlasovacieho lístka sa tento bude považovať za neplatný.
- d) Vloží takto upravený hlasovací lístok do obálky (aby sa predišlo možnosti, že lístok vypadne, je samozrejme lepšie obálku následne zalepiť).
- e) Po vyjdení spoza „plenty“ vhodí zalepenú obálku do volebnej schránky (urny).

Čo v prípade, ak sa volič pri označovaní kandidátov a odpovede pomýli?

Na požiadanie voliča mu komisia vydá za nesprávne upravené hlasovacie lístky iné.

ZÁPIS BUDÚCICH PRVÁKOV

Tak ako to býva každý rok a každý február, aj teraz sme s radosťou mohli na našej škole uskutočniť zápis našich budúcich žiakov – prváčikov. Je smutné, že z roka na rok je ich čoraz menej, no škola si cení aj to málo, ktoré má, a preto sme sa spolu so žiakmi na ich príchod poctivo pripravili.

Všetko sa to začalo 5. februára popoludní, kedy sme veselými pesničkami a básničkami privítali päť malých detičiek, pripravených učiť sa. Aby prekonalí strach z neznámeho prostredia a ľudí, viedli sme ich do prostredia im veľmi známeho – do rozprávky. Hlavnou postavou v tejto rozprávke bol hlúpy Jano, ktorý nikdy nechodil do škôlky, ani do školy, no chcel vyslobodiť princeznú z rúk zlého čarodejníka.

Cestou sa mu však do cesty priplietlo množstvo prekážok, ktoré musel, no nevedel prekonať. A tu už prišli na rad aj naši budúci žiaci, ktorí mu všetky úlohy pomohli vyriešiť, a tak zároveň ukázali, čo všetko už vedia. Ako to býva v každej rozprávke - aj táto mala dobrý koniec. A to najmä vďaka deťom, ktoré Janovi vo všetkom pomohli. Od vyslobodenej princeznej dostali aj malú odmenu a Jano zistil, že do škôlky a školy sa predsa len oplatí chodiť.

Na konci nášho zápisu sa už na ich tváričkách javil len krásny úsmev a tiež radosť z toho, že sa sem onedlho vrátia.

Tak milí budúci prváci, všetci sa už na vás tešíme!

DOVIDENIA V SEPTEMBRI !!!

Mgr. Katarína Fajferová

RECITAČNÁ SÚŤAŽ

Vzťah našich žiakov k detskej literatúre a k slovenskému jazyku prehľbujeme každoročne súťažou v prednese poézie a prózy. Tá tohtoročná sa konala 12. 2. a po triednych kolách sa celoškolského kola zúčastnilo 28 žiakov. Pozvanie do poroty prijala pani Ľudka Hrnčiariková – kedysi učiteľka slovenského jazyka. Pri hodnotení výkonov žiakov skonštatovala: „Bude to ťažké, všetci boli dobrí.“ Pochválila prednášajúcich za peknú výslovnosť. Súťaž je však súťaž a aj recitačná má svoje kritériá, podľa ktorých porota určila víťazov v jednotlivých ročníkoch.

I. ročník	II. ročník	III. ročník	IV. ročník
1. Radko Majer	1. Z. Potančoková	1. M. Polcerová	1. A. Zvara
2. Janko Majer	2. Danka Majerová	2. Katka Kováčová	2. I. Majer
3. L. Štubniaková	3. Danielka Majerová	3. René Ďurič	3. L. Majerová

Okresného kola recitačnej súťaže sa zúčastnil žiak Adam Zvara koncom februára. Prebiehala v radvanskej Základnej škole. I keď v kvalitnej konkurencii nezískal ďalší „postup“, bola to pre neho príležitosť získať nové skúsenosti. Ďakujeme mu za odvahu a pekný vzťah k literatúre.

Iveta Majerová

Má naša dedina miesto v novej Európe?

Máj 2004

Tohtoročný prvý máj bude iný, ako predošlé. Nenarážam teraz na známe sprievody pracujúcich, ktorí (každý po svojom) oslavovali sviatok práce. Máj 2004 bude historický. Slovensko, spolu s ďalšími krajinami vstúpi do Európskej únie. Tento krok je dôležitý pre celý kontinent, náš štát a dedinu nevynímajúc. Samotný vstup je ale iba začiatok dlhej a náročnej cesty k približovaniu sa vyspelým ekonomikám západnej Európy.

Slovensko, hoci svojou rozlohou malý štát, má možnosti nielen na to, aby čerpano zdroje z eurofondov, ale aj prispelo svojim vlastným vkladom. Jedna z hlavných oblastí, ktorou môže Slovensko vo všeobecnosti, a naša dedina konkrétne obohatiť úniu, je oblasť kultúry.

Naša obec sa počas svojej histórie vyvíjala svojim spôsobom. Bol odlišný od života v meste, čo sa prejavilo i v samotnej kultúre. Dedina, ako pospolitosť ľudí, žijúcich na určitom území, sa vyznačovala skôr uzatvorenosťou. To sa odzrkadlilo v silnejších rodinných zväzkoch, vzťahoch vzájomnej pomoci a podobne. Vstupom do únie, otvorením sa širšiemu svetu, bude ale musieť naše spoločenstvo čeliť novým vplyvom, výzvam a problémom, ktoré môžu narušiť jeho jednotnosť. Do popredia sa preto dostáva otázka, do akej miery sa máme otvoriť „svetu“, pri zachovaní si toho vlastného?

Náš prínos

Kultúrne dedičstvo dediny je založené na bohatých tradíciách, zvykoch, zobrazených v piesňach, porekadlách a ľudovej slovesnosti. Dedičstvom, ktoré ostalo po našich predkoch sú však aj vyrezávané črpáky, lyžice a varešky alebo hačkované dečky, tkané pokrovce.

Je to však dedičstvo večné? Čo tieto tradície hovoria mladým? Patri tradičná „šajbianska“ kultúra už len do minulosti, alebo je živou súčasťou nášho života?

Svojej významnej úlohy sa v tomto smere dobre zhostila materská a základná škola. Ale nezačínajú a nekončia sa všetky snahy len v rannom veku? Niektoré tradície (vatra, prieväz, máje, páračky, pečenie vianočných oblátok...) síce stále ešte žijú, ale niečo im chýba. Pomaly sa z nášho života vytrácajú. Pred našimi zrakmi!

Všetko cudzie je zlé?

Naša dedina, rovnako, ako aj ostatné slovenské obce, prešli v posledných desaťročiach mnohými zmenami. A neboli to vždy zmeny k lepšiemu. Vzťah spoločnosti ku kultúre a tradíciám, teda našim koreňom, sa oslabil a to nielen zo strany mladej generácie. Po vstupe do EÚ tento tlak možno porastie. A naštartuje sa, alebo sa urýchli ich zánik.

Napriek tomu si nemyslím, že by sa mala dedina uzatvoriť do seba. Nie všetko, čo je cudzie, totiž musí byť nevyhnutne zlé. Dôležité je, aby to, čo je pre našu dedinu charakteristické, typické a výnimočné (od tradícií, zvykov, folklóru, cez pohostinnosť) sa zachovalo, ďalej sa rozvíjalo a aktívne prenášalo na ďalšie generácie. Len tak môžeme prispieť svojou čiastkou do veľkej európskej rodiny, nájsť si tam svoje hodnotné miesto a byť dobrými Európanmi.

Juraj Potančok

(Autor pracuje v Stredisku európskych informácií Štátnej vedeckej knižnice v Banskej Bystrici)

NEDELNÉ STRETNUTIA

alebo: Superspráva

Možno i vy ste boli zvedaví na dvoch mladých ľudí, ktorí každú nedeľu mieria k nášmu kostolu s gitarou na pleci. Ide o manželov Martina a Danku Vrlíkovcov (Bačovie). Prinášame vám rozhovor s nimi:

Povedzte nám čosi viac o tej nedeli..

No, nedeľa je taký deň v týždni, keď sa pracuje len tak, aby to susedia nevideli...(smiech). Ale nie. Už asi od r.1998, spolu s Dankinou sestrou Jankou vedieme detskú besiedku. Vlastne sme túto prácu prevzali od Zuzky Potančokovej z Lubietovej. Koná sa v našej kostolnej „podkrovnej“ miestnosti v čase Služieb Božích.

Čo je cieľom tejto práce?

Radi by sme našim drobcom aj detičkám priblížili Božie slovo nápaditou a zrozumiteľnou formou, primeranou ich veku. Hráme sa množstvo super hier, kreslíme si, občas aj niečo modelujeme, hráme rôzne scény, spolu s gitarou spievame. Ale hlavným ťažiskom sú príbehy z Biblie, ktoré si prerozprávame a potom o nich s deckami diskutujeme (no, poväčšine je to niekoľko sekúnd, hahaha). Deti do určitého veku sú doslova vychovávané príbehmi – či už sú to rozprávky, filmy, alebo biblické príbehy, ktoré mimochodom vôbec nie sú nudné, aj keď sú niekedy vnímané ako „povinné čítanie“. Pán Boh nám v nich ukazuje, ako sa správať v rôznych situáciách. My sme Jeho stvorenie a on nám dal praktický návod, ako žiť tento život, a aj cez tieto príbehy nás môže vychovávať už od najmenšieho veku.

Ako to vyzerá v praxi, obsedia naše drobce?

No, niekedy, najmä keď ich príde viac, máme pekne živo. Chceli by sme sa ospravedlniť, ak je náš ruch náhodou počuť až cez stenu, do kostola počas Bohoslužieb, ale deti sú deti, a ich temperament občas zapríčini zvýšenú hladinu hluku (ale do noriem hluku odporučených Svetovou zdravotníckou organizáciou sa spraceme...) Veľmi sa nám páči, že našu besiedku začínajú spolu s tými najmenšími navštevovať aj ich rodičia. Je to skvelý spôsob ako sem priviesť aj tie najmenšie Šajbänčatá.

Iní rodičia zas zostanú len na pár minút, aby videli ako fungujeme.

Stretávate sa s deťmi aj mimo nedeľného dopoludnia?

Áno a je to super. Aspoň raz ročne si organizujeme besiedkový výlet. Poväčšine je dvojdňový – posledné dva roky sme nezohnali iné ubytovanie a všetci sme spali u nás, v dome, ale aj tak to bol pre decká zážitok (aj pre nás) (a susedov tiež). Dni sme trávili napr. v Hutnej, hrali sme sa rôzne hry, kfmili sme sa – slovom bolo nám fajn. Ďalšou, pomaly už tradíciou je Vianočná besiedková párty, na ktorú nám každoročne finančne prispieva zbor. Párty sa koná hore, vo vyzdobenej „besiedkárni“ posledný vikend pred Vianocami. Každý donesie, čo môže – koláče, jablká... no a samozrejme jeden darček. Spoločnou starosťou je zdobenie stromčeka a príprava s konzumáciou chlebičkov. Je to pre nás akási bodka v starom roku.

Dopochuli sme sa, že chystáte na Strelníkoch aj stretávanie mládeže.

O čo ide?

Už dávnejšie o tom rozmýšľame. Chceli by sme, aby mladí ľudia mohli zažiť vzťah s Ježišom Kristom, zažiť priateľstvo, ktoré nám ponúka. Mladí ľudia chcú v súčasnosti zažiť slobodu, radikálne sa vymaniť z „obyčajného“ života, no zároveň sa pod istými tlakmi stávajú opäť len ovládanou masou. Kresťanstvo ako nasledovanie Krista je však skutočným radikálnym riešením, „plávaním proti prúdu“. Je cestou ku skutočnej slobode – Biblia píše, že „poznáte pravdu a pravda vás vyslobodí“. Takže o tom by to malo byť – o super správe, s ktorou sa chceme podeliť. Chceme byť dobrými priateľmi a učiť sa žiť život, ktorý stojí za to.

Ako a kedy sa chcete stretávať?

Mohlo by to byť niekedy cez víkend. Každopádne po dohode s mladými a s vedením zboru.

Za rozhovor ďakuje MED

Dobre vynaložené peniaze

Obecný úrad už dlhodobo venuje pozornosť rozvoju športu v našej obci. V minulom roku z obecného rozpočtu putovalo viac ako 5 tisíc korún na odvodnenie ihriska pod tribúnou. Nakúpil sa štrk, rúry a piesok.

Na jar sa začalo s úpravou a stavbou nového dreveného altánku. Išlo o viac ako 40-tisícovú investíciu, no tieto peniaze určite nikto neľutuje, najmä pri pohľade na novú stavbu, ktorá už viackrát poslúžila svojmu účelu. Za vzhľad ihriska sa pred okolitými obcami veru nemusíme hanbiť. Náklady na výstavbu altánku, kanalizáciu a ostatné potreby Telovýchovnej jednoty Strelníky (prevoz hráčov, nákup dresov...) presiahli 190 tisíc korún. Aj keď materiál a odborníkov financovala obec, bez pomoci funkcionárov a členov TJ by sa nič nepodarilo. Boli to práve oni, ktorí sa prác zúčastňovali, organizovali brigádnickú činnosť. Pomohli aj ostatní, najmä športovci z radov mladších. Pekný kus práce však odvedli aj občania, zamestnaní prostredníctvom verejnoprospešných prác.

Aby sme však neostali iba v hornej časti obce: viac ako 170 tisíc stáli úpravy a dobudovanie ihriska za školou.

Podpora športu vyšla obec vlni na viac ako 350 tisíc korún. Neboli to však zle vynaložené peniaze. O tom nás možno tento rok presvedčia naši futbalisti, ale i deti a mládež, ktorí majú výborné možnosti športového vyžitia sa. Možno z nich vyrastú úspešní športovci, ktorí budú reprezentovať dedinu, z ktorej pochádzajú. (md)

Športové aktivity našich žiakov

Pre väčšinu žiakov našej školy sú hodiny telocviku spomedzi všetkých vyučovacích tími najobľúbenejšími. Mnohí žiaci sa radi venujú športovaniu aj vo voľnom čase. Viacerí z nich sa však veľmi aktívne zapájajú aj do ďalších športových aktivít a to v rámci športového krúžku našej školy.

Cieľom krúžku je podporovať záujem žiakov o súťaživé formy športovania v individuálnych, ale aj v kolektívnych druhoch športu. Takto ich možno motivovať k vytrvalosti a k snahe o dosahovanie úspešnosti nielen v samotnom športe, ale aj v učení. Aj touto formou si začínajú uvedomovať, že k dobrým výsledkom a úspechom sa nemožno dopracovať náhodou, ale len usilovnou a kvalitnou prípravou.

Najobľúbenejším športom je aj u nás futbal. Tomuto športu sa venujeme v telocvični, na ihrisku pri škole, ale aj na ihrisku za dedinou. Vyvrcholením činnosti športového krúžku žiakov sú súťažné zápasy o Putovný pohár T. G. Masaryka medzi Strelníkmi a Ľubietovou. Zúčastnili sme sa už 3. ročníka minimaratónu vo futbale v Ľubietovej. Chlapci nám znovu urobili veľkú radosť. Po vysokom víťazstve 17:1, tento Putovný pohár natrvalo získali.

Športovým aktivitám sa venujeme aj v zimnom období. Vďaka podmienkam, ktoré nám mnohí iní môžu len závidieť, venujú sa naši žiaci najmä lyžovaniu a korčuľovaniu. Veď nie v každej obci je k dispozícii lyžiarsky vleč a nie pri každej škole je každú zimu také parádne klzisko, ako u nás. Za to, že ho máme patrí vďaka obecnému úradu aj obetavým rodičom žiakov. Všetky dievčatá sa naučili korčuľovať.

Chlapcom, samozrejme, nestačí iba samotné korčuľovanie. Veľmi ich baví ľadový hokej. So záujmom prežívajú nielen vzájomné súperenie a svoje výkony, ale zaujímajú sa aj o výkony našich slávnejších krajanov v NHL. Možnože budeme aj my v budúcnosti sledovať umenie Ivka, Adama, Radka, Robka, Martina, Šimonka, Miška, Lukáška, Kristiána a ďalších chlapcov z našej školy.

V športových aktivitách chceme pokračovať aj v jarnom a letnom období. Popri stolnom tenise a futbale sa budeme venovať aj cykloturistike (bicyklovaniu).

Našou snahou bude pritiahnúť k aktívnemu športovaniu nielen niekoľkých zariadencov, ale čo najväčší počet našich chlapcov i dievčat.

Mgr. R.Šulek

RECEPTÁR

Placky z kyslej kapusty

Potrebujete: Polovičku malej cibule, 100 g kyslej kapusty, 250 g zemiakov, 2 čajové lyžičky kukuričného škrobu – majzeny (Zlatý klas), 1 žltok, soľ, mleté čierne korenie, olej.

Cibuľu očistíme a nakrájame nadrobno, kapustu dobre vyžmýkame a nakrájame. Zemiaky očistíme, umyjeme, nahrubo nastrúhame, vložíme do kuchynskej utierky a vytlačíme. Do misky dáme cibuľu, kapustu, zemiaky, majzenu a žltok. Premiešame, dochutíme soľou a mletým korením. Z cesta formujeme menšie placky, ktoré z oboch strán opečieme na panvici, na malom množstve oleja.

Placky sú výborné bez prílohy alebo ich môžeme servírovať so studenou bylinkovou omáčkou, údenou rybou alebo mäsom. Na omáčku potrebujeme 250 g tvarohu, nasekané bylinky podľa vlastného výberu – petržlenová vňať, kôpor, pažítka – jednu polievkovú lyžicu strúhaného chrenu a jeden pretlačený strúčik cesnaku. Všetky prísady dáme do misky, nahladko vymiešame a dochutíme soľou a korením.

Na každú placku natrieme trochu omáčky, položíme kúsok údenej ryby a ozdobíme olivou a vetvičkou kôpru.

Vyprázané tvarohové halušky s kompótom

300 g jemného tvarohu, 2 čajové lyžičky práš. cukru, 1 balíček vanil. cukru, 2 vajíčka, 50 g kys. smotany, 30 g detskej krupice, soľ, práškový cukor, strúhanka z bieleho pečiva, olej.

Tvaroh nahladko vymiešame s práš. a vanil. cukrom, kys. smotanou, detskou krupicou, štipkou soli, jedným vajíčkom a jedným vaječ. žltkom. Cesto dáme do misky, prikryjeme alobalom alebo priehľadnou fóliou a odložíme na 30 minút do chladničky. Vo väčšom hrnci necháme zovrieť mierne osolenú vodu. Navlhčenou poliev. lyžicou vykrajujeme z cesta halušky a vkladáme ich do vriacej vody. Teplotu znížime a halušky varíme na minime 10 minút.

Uvarené opatrne vyberieme z vody a na site necháme dobre odkvapkať. Bielok krátko prešľaháme. Halušky namočíme do bielka a potom obalíme v strúhanke. V hrnci zohrejeme na dva prsty vysoko olej. Halušky v ňom dozlatista vyprážime, vyberieme a necháme odkvapkať na viacerých vrstvách servítky. Halušky posypeme práš. cukrom, pridáme kompót a ozdobíme šľahačkou.

Dobré rady starej mamy

Jar sa blíži a s ňou aj zvýšený nápor na naše telo i dušu. Tu je niekoľko tipov, ako všetko v zdraví prežiť:

Proti bolestiam hlavy sa osvedčili ako účinné prostriedky éterické oleje. Buď medovkový alebo mäťový olej: niekoľko kvapiek vtieraných do spánkov, na čelo a šíju pôsobí často zázračne.

Pri bolestiach v zátylku pomáha cibuľový zábal. Jednu surovú cibuľu nakrájate na plátky. Položte ich na zátylok a prikryte šatku, potom obklad upevnite vlneným šálom.

Ak máte prechladnutia plné zuby, pomôže slaný kúpeľ. Môžete ním zároveň odvrátiť nebezpečenstvo nádchy. Pri prvom škriabaní v hrdle, nasypete do vane dve hrste horkej soli a kúpte sa tak dlho, ako vám vyhovuje.

Po generácie sa osvedčilo umývanie octom. Celé telo si umyte octovou vodou.

Pri bolestiach a zápale stredného ucha a na ústup opuchu pomáhajú aj nosové kvapky, ktoré dostať v lekárňach.

Cesnak je skutočne všestranným liečebným prostriedkom. Jedzte čo možno najviac surového cesnaku! Udržiava priechodnosť ciev, znižuje krvný tlak a upravuje látkovú premenu. Znižuje zároveň hladinu cholesterolu, chráni tepny a prevetrá hlavu.

(z knihy Rady našej babičky)

NAPÍSALI O NÁS...

STRELNÍKY- Lyžovačka na prírodnom snehu

Najsťkôr priblížme, kde Strelníky sú. Do tejto, inak veľmi peknej obce, akoby vymaľovanej, uprostred nádhernej prírody, sa dostaneme odbočkou z hlavnej cesty Banská Bystrica - Brezno. Prejdeme Ľubietovou, niekoľkými serpentínami vystúpime ešte vyššie a smerovky nás už potom zavedú do doliny na konci obce.

Tam, v nadmorskej výške 750-890 metrov našli mnohí lyžiari malé kráľovstvo. Svah je severne orientovaný a tak aj keď nie je zasnežovaný, sezóna je tu pomerne dlhá. Škoda, že v Strelníkoch je taká malá ubytovacia kapacita. Ľudia si tu len pomaly privykajú na predstavu, že by sa dalo žiť aj z penziónov, či ubytovania v súkromí.

A tak je toto malebné lyžiarske stredisko s dvoma vlekmí, jedným detským a druhým (500 m) pre dospelých, využívané najmä počas víkendov, či jednoduchými návštevníkmi. Ešte šťastie, že parkovisko len zriedkavo býva plné a konečná autobusu z Banskej Bystrice je 100 metrov od vlekov.

Na protifaľlom vršku vyrastá koliba, ktorá poskytne aj ubytovacie možnosti. Kúsok od nej je koliba stará. S plápolajúcim kozubom, teplou polievkou, niečím na prehryznutie i na vypitie. Atmosféra je v nej taká, že niektorí ockovia aj pozabudnú, že na kopci sa im lyžujú či sánkujú ratolesti. Len tak mimochodom, viete o tom, že toto stredisko prevádzkujú skutoční profesionáli? Eva Vlčková, niekdajšia pracovníčka Okresnej správy cestovného ruchu v Banskej Bystrici a Jiří Vlček, bývalý tréner československej štátnej reprezentácie v zjazdovom lyžovaní.

Slovensko má šancu prekvitať. Je prekvapujúce, koľko pekných zariadení u nás vyrastá a pribúda. Keď si k tomu stredisku pripočítame pekné kúpalisko a krásne svahy bohaté na huby v okolí Strelník, keď si pripomenieme živé remeselnícke tradície (žije tu známy hrnčiar Zdeno Majer), vychádza nám, že toto je jedno z miest, kde by sa dala prežiť krásna letná i zimná dovolenka.

(časopis CESTOVATEĽ, február 2004, krátené)

Pomoc gazdovi i prírode

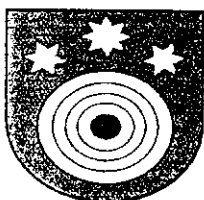
Zaujímavosti o kompostovaní, 3. časť

Zvyšky zeleniny (šupky, odrezky) sú spravidla veľmi bohaté na živiny. Zvyšky ovocia a usadenina z kávy sú maskrtou pre kompostové dážďovky. Šupky južného ovocia ako sú banány, pomaranče, či citróny obsahujú niekedy zvyšky chemických prípravkov používaných na ochranu rastlín. Preto ich treba používať len v malých množstvách. Odpadky z mäsa, rýb a zvyšky mliečnych výrobkov do kompostu nepatria, pretože lákajú zvieratá (neporiadok). Zvyšky varenej potravy sa tiež neodporúčajú, ak ich však chcete dať na kompost, treba ich pred použitím zmiešať so suchým a hrubým materiálom. Na kompostovanie sú vhodné zvädnuté kytice, opotrebovaná zemina z kvetináčov, vlasy, zvyšky vlny, papierové vreckovky. Starý papier je lepšie odovzdať do zberu, hoci ho možno použiť aj na kompostovanie.

MATERIÁLY NEVHODNÉ NA KOMPOSTOVANIE

Kovy	farby	prach zo smeti a vysávania
Plasty	staré lieky	šupy citrusových plodov
Textil	staré oleje	zvieracie kosti a mäso
Sklo	batérie	mliečne výrobky

Popol z peci používajte len čistý, drevný (ak pálené drevo nebolo impregnované), aj to len opatrne. Zelené a šťavnaté suroviny (tráva, bioodpad z domácnosti, hnoj...), majú vysoký obsah dusíka. Tento materiál sa v kompostovacej kope rozkladá rýchlejšie. Materiál, bohatý na živiny sa kvôli svojej štruktúre dá iba ťažko skladovať. Dôležité je zmiešavať ich s látkami, ktoré dávajú kope štruktúru, aby sme zabezpečili v kompost. kope dostatočné množstvo kyslíka a predišli tak hnilobe a zápachu. (II)

OBCENÉ ZVESTI. Noviny obyvateľov, priateľov a návštevníkov Strelník. Štvrťročne vydáva Obecný úrad v Strelníkoch. Adresa redakcie: OÚ Strelníky, 976 55, tel.:048/4295331. Vedie redakčná rada (zodp. redaktor Miroslav Debnár). Príspevky sú krátené. Vyjadrujú názor autora. Dátum vydania: 17.4.2004. ročník II. Číslo: druhé. Zadarmo rozširuje Obecný úrad.